

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 14.3.2007
COM(2007) 126 окончателен

2003/0168 (COD)

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА

**в съответствие с член 251, параграф 2, алинея трета, буква в) от Договора за ЕО
относно измененията, внесени от Европейския парламент
по отношение на общата позиция на Съвета за предложение за**

**РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
ОТНОСНО ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО ЗА ИЗВЪНДОГОВОРНИТЕ
ЗАДЪЛЖЕНИЯ („РИМ II“)**

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА съгласно член 250, параграф
2 от Договора за ЕО**

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА

в съответствие с член 251, параграф 2, алинея трета, буква в) от Договора за ЕО
относно измененията, внесени от Европейския парламент
по отношение на общата позиция на Съвета за предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТНОСНО ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО ЗА ИЗВЪНДОГОВОРНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ („РИМ II“)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В член 251, параграф 2, алинея трета, буква в) от Договора за ЕО се посочва, че Комисията изготвя становище относно предложените на второ четене от Европейския парламент изменения. По-долу Комисията излага становището си относно 19-те изменения, предложени от Парламента.

2. ИСТОРИЯ НА ПРОЕКТА

Предложението¹ бе прието от Комисията на 22 юли 2003 г. и бе предадено на Европейския парламент и на Съвета на същата дата. Икономическият и социален комитет прие своето становище по предложение на Комисията на 2 юни 2004 г.² На пленарното си заседание Европейският парламент прие 54-те изменения на първо четене на 6 юли 2005 г.³ Комисията прие измененото предложение на 21 февруари 2006 г.⁴ Съветът прие общата си позиция на 25 септември 2006 г.⁵ Комисията прие своето съобщение относно общата позиция на Съвета на 27 септември 2006 г.⁶ На пленарното си заседание Европейският парламент прие 19-те изменения на второ четене на 18 януари 2007 г.

3. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Международната съдебна компетентност, както и признаването и изпълнението в една държава-членка на съдебните решения, приети в друга държава-членка, се уреждат от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г., който се прилага по гражданските и търговски въпроси за договорните и извъндоговорни задължения. По отношение на приложимото право закона разпоредбите за договорите, прилагани от различните държави-членки, бяха хармонизирани посредством *Римска конвенция от 1980 г. относно приложимото право за договорните задължения*, която Комисията

¹ COM (2003) 427 окончателен, 2003/0168 (COD)

² ОВ С 241, 28.9.2004 г., стр. 1.

³ A6-0211/2005.

⁴ COM (2006) 83 окончателен

⁵ Обща позиция (ЕО) № 22/2006, ОВ С 289 Е, 28.11.2006 г., стр. 68-83.

⁶ COM (2006) 566 окончателен

предлага да бъде заменена с Регламент „Рим I“⁷, който понастоящем е предмет на преговорите между Съвета и Европейския парламент. При все това в Общността не съществува нито една обща хармонизирана разпоредба за определяне на приложимото право за извъндоговорните задължения. Предложението на Комисията възнамерява да запълни този пропуск.

Предложението на Комисията цели да хармонизира правните разпоредби, приложими за извъндоговорните задължения по граждански и търговски въпроси (пътни злополуки, отговорност за дефектни продукти, нелоялна конкуренция, т.н.) и да приеме общо правило за Европейския съюз за определяне на приложимото право към тези вид задължения.

Хармонизацията на тези правила има двустранна цел да предостави на физическите лица и на икономическите субекти по-висока от настоящата степен на правна сигурност и избягване на търсенето на най-благосклонния съд (*«forum-shopping»*), които постига за страните по делото потенциално различни резултати по същество според сезираната за делото юрисдикция.

4. СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ОТНОСНО ИЗМЕНЕНИЯТА, ВНЕСЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

4.1. Изцяло приети от Комисията изменения

- Комисията приема **изменение 1**. Става въпрос за редакционна, техническа промяна, която взема предвид това, че Римската конвенция от 1980 г. за приложимото право за договорните задължения ще бъде заменена с бъдещия регламент „Рим I“, който понастоящем е предмет на преговори между Съвета и Европейския парламент.
- Комисията приема **изменение 23**. Със сигурност в измененото си предложение Комисията би предпочела редактиране, което да изразява по-ясно, че присъждането на некомпенсаторните обезщетения не са сами по себе си в противоречие с общественения ред при положение че тяхната сума е приемлива. Все пак предвид това, че предложеното от Парламента правило предоставя на съда широко поле за преценка, Комисията приема предложената от Европейския парламент редакция.
- Комисията приема **изменение 30**, което изяснява полето на приложение на специалното правило по отношение на нарушенията на конкуренцията, като добавя позоваване на членове 81 и 82 от Договора. Въпреки това Комисията не разбира намеренията на Европейския парламент, който реши да запази съображението относно специалното правило по отношение на нарушенията на конкуренцията, а премахна самото правило (изменение 17).

4.2 Частично приети от Комисията изменения или приети по условие преформулиране

- По отношение на изменение 3 Комисията не се противопоставя на съображение, в което се припомня, че Рим II се прилага също така в рамките на обективна

⁷

COM (2005) 650 окончателен

отговорност и към въпроса за определяне на лицата, които могат да бъдат обявени за отговорни за извършваните от тях действия. Комисията все пак смята, че става дума за два различни въпроса, които би трябвало да бъдат предмет на различни съображения, за да може да се включат в логичното продължение на регламента. Направено е предложение, от една страна, за редактиране на съображение 11, както следва: „Разбирането на извъндоговорното задължение се различава в отделните държави-членки. То следва да бъде разширено за целите на настоящия регламент като отделна концепция. То трябва да включва по-специално задълженията, произтичащи от обективната отговорност.“ От друга страна би могло да се прибави ново съображение 28 буква а), както следва: „Правната сигурност изисква в регламента да се определи точно обхвата на приложимото право, което именно управлява определянето на лицата, които могат да бъдат обявени за отговорни за извършените от тях действия.“

- Изменение 28 предлага две редакционни, технически изменения. Комисията споделя загрижеността на Парламента относно използването на последователна терминология във всички езикови версии. Съображение 19 цели въвеждането на две части от правото на конкуренция, които са: „нелоялна конкуренция“ и „действия, които ограничават свободната конкуренция“ и които са изрично упоменати в заглавието на член 6 от Общата позиция на Съвета (английска и френска версии). Във френската версия на общата позиция съображение 19 използва също изрично тези две части за разлика от английската версия. В такъв случай Комисията предлага английската версия на съображение 19 да бъде уеднаквена с френската. По отношение на предложението да бъде използван термина „пазар“ накрая на съображението то не отразява достатъчно двойния аспект на правото на конкуренция, която има за цел да защити едновременно отношенията между конкурентите и колективните интереси на потребителите⁸. Комисията предлага следната редакция: „Обвързването с правото на държавата, на чиято територия са засегнати или могат да бъдат засегнати отношенията между конкурентите или колективните интереси на потребителите като цяло позволява осъществяването на тези цели.“
- Ако по принцип Комисията е благосклонна към изясняване на приложното поле на специалното правило в областта на замърсяването на околната среда, то тя изразява съжалението си, че определението, което остава в изменение 32 е рестриктивно и ограничава приложното поле на правилото, което няма да се прилага, например в случай на замърсяване на въздуха. Комисията би могла да приеме определение, единствено при условие, че то покрива всички извъндоговорни задължения, породени от замърсяване на околната среда, без разлика по отношение на същността на нарушението.
- Според изменение 26 докладът за приложението на регламента трябва да изследва по-специално два въпроса: въпроса за приложението на чуждо право от страна на съдилищата на държавите-членки, от една страна, (втори и трети параграф на изменението) и, от друга страна, въпроса за приложимото право при пътни злополуки. Ако Комисията по принцип приема частта относно приложението на

⁸ Директива 98/27/ЕО от 19.5.1998 г. относно исковете за преустановяване на нарушения с цел защита на интересите на потребителите използва именно този израз: „*колективни интереси на потребителите*“.

чуждото право, както тя направи за измененото предложение, тя все пак смята, че проблемът, свързан с обезщетенията, посочен в края на втория параграф от този член, излиза извън рамките на този въпрос. Тук става въпрос за материално гражданско право на държавите-членки и Рим II не представлява подходящата рамка за разрешаване на този сложен въпрос. Що се отнася до частта за пътните злополуки, там на Комисията се препоръчва ясно метод на работа за изготвяне на нейния доклад. Тъй като методът на работа на Комисията е предмет на много стриктна вътрешна нормативна уредба, Комисията желае да се придържа към редакцията, която тя предложи в измененото си предложение: „Докладът ще проучи също така въпроса за възможността за създаване на специфично общностно законодателство в областта на приложимото право за пътни злополуки.“

4.3 Отхвърлени от Комисията изменения

- Комисията не приема изменение 4, в което се предвижда най-общо, че съдът разполага със свобода на преценка при прилагането на регламента. Въпреки, че е вярно, че съдът разполага с поле на действие за определяне на приложимото право в рамката на клаузите за изключенията, посочени в членове 4, 5, 10, 11 и 12, случаят не е такъв за другите правила. Предложената редакция ще доведе до отслабване на очакваната при приемането на регламента правна сигурност. Комисията счита, че съображенията 16 и 18, в които изрично се посочва клаузата за изключение, са достатъчни.
- Комисията не приема изменения 9, 15 и 19, които въвеждат ново правило относно действията в ущърб на личния живот и правата на личността. Комисията вече отхвърли това правило на първо четене. Отчитайки политическо блокиране в Съвета Комисията предпочита да изключи този труден въпрос от обхвата на регламента, както бе предложено в измененото предложение, още повече, че съществуват много малко международни спорове в тази област.
- Комисията не може да приеме изменение 10, което визираща хипотезата, при която страните не са избрали изрично определено право и което позволява на съда да се позове на други елементи при избирането. Предложената редакция не изглежда съпоставима с целта за правна сигурност, която изисква съществуването със сигурност на избор, направен от страните.
- Комисията не приема изменения 11 и 22, които целят въвеждането на принципа "restitutio in integrum" за оценка на обезщетенията, отпуснати на жертвата на телесна повреда. Въпреки че Комисията счита тази идея за интересна за подобряване на ситуацията на жертвите на злополука, тя смята, че става въпрос за хармонизация на материалното гражданско право на държавите-членки, което няма място в инструмент, който има за цел да хармонизира правилата на международното частно право.
- Изменение 12 има за цел да въведе ново съображение, според което пледиращото лице може, ако желае да повдигне въпроса за приложимото право. Комисията вече обясни в своето изменено предложение, че, въпреки че е благосклонна към идеята за улесняване на работата на съда, изправен пред международен спор, не би могло да се изисква такъв принос от всички страни, по-специално от тези, които не са представени от адвокат. След като не може да приеме правило в този смисъл, Комисията не приема също така само едно съображение, още повече че става дума за

въпрос с хоризонтален характер, който би следвало да бъде разгледан в по-обща рамка. Въпреки това Комисията е готова да разгледа въпроса за приложимото чуждо право пред съдилищата на държавите-членки в рамките на доклада за обхвата на регламента, както тя вече предложи в измененото предложение.

- Поради същите причини Комисията отхвърли изменение 13, според което съдът следва да определи по общия ред съдържанието на приложимото чуждо право, като същевременно може да поиска помощ от страните. Комисията счита, че досега повечето държави-членки не биха били в състояние да приложат такова правило, тъй като не са изградили ефикасни структури за това. Все пак тя счита, че става въпрос за много интересна насока за размисъл, върху която си заслужава да се обърне особено внимание в рамките на доклада за обхвата на регламента.
- Тъй като Европейският парламент отхвърли изменението, което целеше въвеждането на нов член 15, буква а) Комисията не може да бъде в полза на изменение 16, което посочва изрично член 15, буква а), който иначе е премахнат от текста.
- Комисията не може да приеме изменение 17, което цели да премахне специалното правило за нарушения на конкуренцията. Според вече обясненото в измененото предложение запазването на специалното правило усилва правната сигурност и предвидимостта на решенията, тъй като то конкретизира мястото на обезщетението по случая. Комисията на разбира намеренията на Европейския парламент, който, въпреки премахването запази и дори подобри съображението относно това специално правило (съображение 21). При хипотезата, че парламентът желае в действителност да запази специалното правило, Комисията приема правилото според предложеното в изменение 31, което бе отхвърлено от Европейския парламент.
- Комисията не може да приеме изменение 24, което въвежда правилото за съчетаване с Рим II на други общностни инструменти, които съдържат правила, които имат влияние върху приложимото право и по-специално с инструментите на „вътрешния пазар“. Предвид най-скорошното развитие на действията в Европейския парламент и в Съвета в рамките на преговорите относно други предложения, такава специално пригодена разпоредба вече не е необходима в този инструмент.

5. Заключение

По силата на член 250, параграф 2 от Договора за ЕО Комисията изменя предложението си според горепосоченото.